

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/9

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sēdes protokols

Protokols Nr. 9

2020. gada 30. septembrī

Attālināti (Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zaļajā zālē)

Sēdi vada:

Andris Gobiņš – Memoranda padomes vadītāja vietnieks, biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Jānis Čitskovskis – Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2. Agnese Rācene-Krūmiņa (aizvieto Raivi Kronbergu) – Tieslietu ministrijas pārstāve
3. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas valsts sekretārs
4. Edgars Šadris (aizvieto Baibu Bāni) – Finanšu ministrijas pārstāvis
5. Marta Bergmane (aizvieto Edvīnu Balševicu) – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāve
6. Pēteris Vilks – Pārresoru koordinācijas centra vadītājs
7. Ivars Balodis – nodibinājuma "Invalīdu un viņu draugu apvienība "APEIRONS"" valdes priekšsēdētājs
8. Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai attīstībai" prezidents
9. Agnija Jansone – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" pārstāve
10. Agnese Frīdenberga – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs "Providus"" pārstāve
11. Jānis Rozītis – nodibinājuma "Pasaules dabas fonds" direktors
12. Uldis Dūmiņš – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pārstāvis
13. Inese Vaivare – biedrības "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai" direktore

Citi sēdes dalībnieki:

Kristīne Zonberga – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Terezija Mackare – biedrība "Rīgas aktīvo senioru alianse"

Agita Hauka – biedrība "Latvijas Zemnieku federācija"

Baiba Ziemele – biedrība "Latvijas Hemofilijas biedrība" un biedrība "Latvijas Reto slimību alianse"

Aivars Lasmanis – nodibinājums "Health Institute"

Vijārs Griķis – biedrība "Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība"

Agnese Sermā – Tieslietu ministrija

Boriss Kņigins - Finanšu ministrija

Gundars Jankovs - biedrība "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome"

Inese Pastare-Irbe – Zemkopības ministrija

Ilze Trušinska – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 Iveta Brīnuma – Tieslietu ministrija
 Inita Pauloviča – Valsts kanceleja
 Jeļena Šaicāne – Kultūras ministrija
 Kristaps Markovskis – Finanšu un kapitāla tirgus komisija
 Kristaps Ziediņš – Labklājības ministrija
 Laima Letiņa – biedrība "Finanšu nozares asociācija"
 Aira Andriksone – biedrība "Latvijas Piļu un muižu asociācija"
 Līva Matuzele – biedrība "Centrs Marta"
 Mārtiņš Trons – biedrība "Zemnieku Saeima"
 Viesturs Ūlis – biedrība "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija"

Protokolē:

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante

Sēdi sāk plkst. 11.00

Sēdes darba kārtība:

Nr. p.k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	26.08.2020. sēdes protokola un 30.09.2020. sēdes darba kārtības apstiprināšana	Andris Gobiņš Biedrības "Eiropas kustība Latvijā" prezidents, Memoranda padomes vadītāja vietnieks
2.	Jaunais regulējums pašvaldību darbībai	Marta Bergmane Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
3.	ES fondu plānošanas aktualitātes	Edgars Šadris Finanšu ministrija
4.	Aktualitātes par noziedzīgi iegūtu līdzekļu izplatības ierobežošanu NVO sektorā	Laima Letiņa Biedrība "Finanšu nozares asociācija" Kristaps Markovskis Finanšu un kapitāla tirgus komisija
5.	Dažādi: 1) Memoranda padomes deleģētā pārstāvja dalībai Valsts sekretāru sanāksmēs apstiprināšana (pilnvaru termiņš 2022.gada 31.marts); 2) nākamās sēdes norises laiks (28.10.2020. pkst.11.00) un darba kārtība	Andris Gobiņš Biedrības "Eiropas kustība Latvijā" prezidents, Memoranda padomes vadītāja vietnieks

1. jautājums

26.08.2020. sēdes protokola un 30.09.2020. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: A. Gobiņš

Nolemts:

1. Apstiprināt 26.08.2020. sēdes protokolu.

2. Apstiprināt 30.09.2020. sēdes darba kārtību.

2. jautājums
Jaunais regulējums pašvaldību darbībai

Ziņo: M. Bergmane

Izsakās: A. Gobiņš, A. Frīdenberga, A. Hauka, A. Lasmanis, A. Jansone, Ā. Ādleris, V. Griķis

M. Bermāne iepazīstina ar likumprojekta "Pašvaldību likums" ietvaru, būtiskākajām izmaiņām salīdzinot ar esošo regulējumu, kā arī izmaiņām sabiedrības pārstāvju iespējās iesaistīties pašvaldību darbā. Vairākkārt uzsver ministrijas vēlmi uzklaut visas ieinteresētās puses, aicina sniegt priekšlikumus.

A. Gobiņš vēlas precizēt, kādas ir iespējas laika ietvarā sniegt priekšlikumus likumprojekta pilnveidošanai.

A. Frīdenberga informē, ka viņas pārstāvētā organizācija aktīvi ir līdzdarbojusies likumprojekta izstrādes procesā, ieceres ir lieliskas, tās jāievieš, dodot iespēju iedzīvotājiem efektīvi iesaistīties pašvaldību darbā. Vienlaikus vērs uzmanību uz kritiskajām vietām likumprojektā – 1) attiecībā uz iedzīvotāju valdēm kā instrumentu – atbalsta kopumā, tomēr bažijas par procesu, kādā tiks veidotas (ka dome apstiprina sastāvu), uzskata, ka pastāv milzīgs risks par politisku lēmumu, aktuāls jautājums par interešu sabalansēšanu, pastāv risks, ka kritizējošie viedokļi netiks pieļauti, 2) likumprojektā šobrīd iztrūkst atklātības jautājums un līdzdalība kā obligāts vertikāls princips visā pašvaldības darbā, 3) aicina vērtēt iespēju publiskās apspriešanas rīkot par pašvaldības prioritātēm, to skaitā, budžeta iecerēm.

A. Hauka pauž atbalstu A. Frīdenbergas priekšlikumiem, kā arī vēlas precizēt datumu, līdz kuram var sniegt priekšlikumus?

M. Bergmane atbild, ka priekšlikumus var sniegt līdz 2020.gada 8.oktobrim.

A. Lasmanis iepazīstoties ar likumprojektu, vēlas noskaidrot, kāda pieredze (konkrēta valsts, konkrēta pašvaldība) ņemta par pamatu "laikmetīgai pārvaldībai"? Vai notikusi aprobācija uz kādas konkrētas pašvaldības bāzes? Kā arī vai notikuši elektroniskās balsošanas riska pilotprojekti?

M. Bergmane skaidro, ka izstrādājot likumprojektu, ir apkopta esošā pieredze, ņemot vērā to, ir izvēlēts risinājums, kurš apkopo labās iezīmes modernā pašvaldības pārvaldībā, vienlaikus uzsver, ka ministrija noteikti izvērtēs visus saņemtos priekšlikumus likumprojekta pilnveidošanai.

A. Jansone vērs uzmanību, ka pie pašvaldību autonomajām funkcijām būtiski iztrūkst darbs ar jaunatni, kam ir fundamentāla loma pilsonisko prasmju veidošanā vietējā kopienā jau no bērnības. Valsts attīstības plānos iekļauti uzdevumi ar mērķi stiprināt pilsonisko sabiedrību, ko nepieciešams uzsākt tajā brīdī, kad to iespējams attīstīt agrīnā indivīda attīstības stadijā. Kā arī aicina vēl atrast laiku diskusijām par darbu ar jaunatni iekļaušanu pašvaldību autonomo funkciju sarakstā. Darbā ar jaunatni ir būtiski uzsvērt vērtību stiprināšanu, pilsoniskuma stiprināšanu un integrāciju sabiedrībā kā funkciju, nevis uztvert jaunatni kā demogrāfisku grupu, kurai vajag pievērst uzmanību. Lai gan skaitliski jaunieši neveido būtisku īpatsvaru starp iedzīvotājiem, tie ir fundamentāla grupa, kuri ir jāiesaista kopienas attīstības plānošanā.

M. Bergmane skaidro, ka darbs ar jaunatni mijās cauri citām funkcijām, kā arī lielākā daļa pašvaldību sekmīgi darbu ar jaunatni īsteno.

A. Frīdenberga vēlas noskaidrot, vai kolektīvais iesniegums varētu būt rīks, ar kura starpniecību savu nostāju var paust pašvaldības iedzīvotāji, kas nav Latvijas pilsoņi, tomēr dzīvo attiecīgajā teritorijā, vai tomēr pilsonība ir kā kritērijs.

Ā. Ādleris pievienojas jau izteiktajam kritiskajam viedoklim par valdes atlases un iecelšanas kārtību, kā arī vērs uzmanību, ka jāsavāc liela iedzīvotāju skaita paraksti, lai kandidētu. Pauž viedokli, ka valde varētu pat veidoties kā buferis sabiedrības līdzdalībai, līdz ar to drīzāk jāveido jauni instrumenti sadarbībai.

A. Gobiņš vēlas noskaidrot, kāpēc izvēlēts vārds “valde”, paužot bažas par vēl lielāku sajuku līdzdalības instrumentos. Vienlaikus norāda, ka jādoma par informācijas pasniegšanas aspektu, ņemot vērā līdz šim pastāvējušo izpratni un vārda lietojumu.

V. Griķis aicina vērtēt iespējas pašvaldībām uzņemties lielāku atbildību par iekšējo drošību, paredzot atbalsta instrumentus, attiecīgi papildinot likumprojektu.

M. Bergmane informē, ka ir uzsākts dialogs ar Iekšlietu ministriju par drošības instrumentiem pašvaldību darbā.

Nolemts:

1. Pieņemt zināšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sniegto informāciju.
2. Aicināt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju pilnveidot iedzīvotāju valdes izveides procesus, izslēdzot jebkādas politizētu iecelšanu, nodrošinot neitralitāti, objektivitāti
3. Aicināt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju nostiprināt sabiedrības līdzdalību, pilsonisko dialogu kā likuma mērķi un/vai nozīmīgu principu pašvaldību darbā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē

http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/varamprez_pasvaldibu_likums_memoranda_p_adome_270920.pdf.

3. jautājums

ES fondu plānošanas aktualitātes

Ziņo: E. Šadris

Izsakās: A. Gobiņš, I. Vaivare, Ā. Ādleris, I. Pastare-Irbe, M. Trons

E. Šadris iepazīstina padomes locekļus ar aktuālo informāciju Eiropas Savienības finansējuma plānošanā, to skaitā, arī attiecībā uz papildus piešķirto finansējumu, jo īpaši skaidrojot sabiedrības līdzdalības iespējas un sasniegtos rezultātus, vienlaikus informējot par nākotnes aktivitātēm.

A. Gobiņš pauž kritiku Finanšu ministrijai par neieinteresētību savlaicīgi runāt, piemēram, ar Memoranda padomi. Papildus vēlas noskaidrot, ko Finanšu ministrija dara, lai sekmētu nozaru plānošanas dokumentus izstrādi. Kā arī vēlas dzirdēt Finanšu ministrijas vērtējumu par līdz šim īstenotajām sabiedrības iesaistes aktivitātēm.

A. Ādleris uzsver, ka kontekstā ar ES līdzekļu plānošanu, diemžēl nozaru ministrijās ir ļoti dažāda pieredze ar sabiedrības pārstāvju iesaisti, līdz ar to aicina Finanšu ministriju kopā ar nozaru ministrijām organizēt formātu, kurā nevalstiskās organizācijas varētu izteikt savus priekšlikumus, vienlaikus aicina Finanšu ministriju vairāk iesaistīties nozaru ministriju organizētajos sarunu procesos, vienlaikus arī uzņemoties būtiskāku lomu kopumā.

I. Vaivare vēlas precizēt sākotnējā prezentācija pausto attiecībā uz atveseļošanās instrumentu, kura pieeja tiks izmantota, proti, vai aktivitātes plānosies ārpus/papildus Nacionālā attīstības plāna vai tomēr būs pieturēšanās pie Nacionālā attīstības plāna un nozaru politikām.

E. Šadris skaidro, ka Finanšu ministrijai lielākais izaicinājums ir salikt plānojumu, lai visu aptvertu un nodrošinātu kvalitatīvu procesu, kā arī ietvaru saņemto priekšlikumu izvērtēšanai.

I. Pastare-Irbe uzsver, ka zemkopības nozarē iesaiste ir bijusi sekmīga, priekšlikumi lielākoties ir iestrādāti, kritiskais aspekts ir laika ietvars, kas faktiski ir ļoti īss.

M. Trons pateicas Zemkopības ministrijai par darbu, norādot, ka ministrija aktīvi iesaistīja nevalstiskās organizācijas atveseļošanas finansējuma ideju apspriešana, vienlaikus pauž cerību

sagaidīt iespējas sniegt priekšlikumus arī kopējā procesā.

I. Vaivare lūdz skaidrot, vai Finanšu ministrijai ir mandāts vērtēt sabiedrības līdzdalību NAP un apstiprināto nozaru politiku procesā un norādīt uz kādu noteiktu grupu interešu papildu iekļaušanas nepieciešamību tieši struktūrfondos. Atkārtoti uzsver sabalansētas līdzdalības nozīmību šāda apjoma finansējuma plānošanā.

Nolemts:

1. Pieņemt zināšanai Finanšu ministrijas sniegto informāciju.
2. Atgādināt kvalitatīvas sabiedrības līdzdalības nozīmi Eiropas Savienības daudzgadu budžeta un atvēršanas plāna līdzekļu plānošanā.
3. Aicināt Finanšu ministriju apkopot labo līdzdalības un iesaistes praksi no nozaru ministrijām un veidot diskusiju starp nozaru ministriju pārstāvjiem, kas iesaistīti Eiropas Savienības līdzekļu plānošanā un NVO, t.sk. memoranda padomes pārstāvjiem.

Finanšu ministrijas prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Deklasificietie_dokumenti/30.09.2020_fm_memoranda_padome.pdf.

4. jautājums

Aktualitātes par noziedzīgi iegūtu līdzekļu izplatības ierobežošanu NVO sektorā

Ziņo: L. Letiņa, K. Markovskis

Izsakās: I. Vaivare, M. Trons, A. Gobiņš

L. Letiņa un **K. Markovskis** iepazīstina ar jau paveikto un turpmāk plānotajām aktivitātēm, lai mazinātu riskus noziedzīgi iegūtu līdzekļu izplatības mazināšanai nevalstisko organizāciju darbībā.

I. Vaivare pateicas par aktīvo līdzšinējo sadarbību jautājuma risināšanā, izprotot arī banku atbildību, būtiska abās pusēs ir izpratnes veicināšana. Vienlaikus pauž vērtējumu, ka vislielākais izaicinājums katrā pusē ir ieviest uzstādījumus līdz katram nodarbinātajam. Kā arī informē par reālo situāciju saistībā ar attīstības sadarbības projektu īstenošanu un sadarbību ar ārpus Eiropas Savienības valstīm kā piemēram, Baltkrieviju, kur lielākais šķērslis ir izskatīšanas laiks, kurš ir pietiekami ilgs.

A. Gobiņš vērs uzmanību, ka lai arī pastāv vienots regulējums, realitāte atšķiras to atšķirīgā piemērošana. Uzsver, ka jākoncentrējas to biedrību, kuras ļaunprātīgi izmanto biedrību statusu, izskaušanu.

L. Letiņa skaidro, ka banku rīcība var atšķirties, pamatā viss balstīts riska analīzē, ko atsevišķas bankas nevar uzņemt attiecībā uz nedrošām valstīm.

K. Markovskis skaidro, ka prasību ieviešana bija ļoti strauja, tomēr vienotās izpratnes veicināšana tiek risināta savstarpēji sadarbojoties un komunicējot.

M. Trons vēlas noskaidrot, kur un kā pareizāk būtu ziņot par naudas atmazgāšanas darījumiem?

L. Letiņa skaidro, ka ziņot par aizdomīgiem darījumiem var ikviena persona Finanšu izlūkošanas dienestam (<https://zinojumi.fid.gov.lv/user/login>)

Nolemts:

Pieņemt zināšanai biedrības “Finanšu nozares asociācija” un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sniegto informāciju.

Biedrības “Finanšu nozares asociācija” prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē - https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/Ministru_kabinets/ntsp/prezentacija_nvo_me

5. Dažādi

Izsakās: A. Gobiņš, K. Zonberga, Z. Legzdiņa-Joja

A. Gobiņš atgādina, ka ar 2020. gada 31. jūliju bija noslēdzies K. Zonbergas un I. Eriņa pilnvaru termiņš kā Memoranda padomes deleģētiem pārstāvjiem Valsts sekretāru sanāksmēs un Ministru kabineta komitejas sēdēs. Ņemot vērā, ka valdība ir vienojusies Ministru kabineta komitejas sēdes nesasaukt, 26.08.2020. tika izsludināts konkurss uz Memoranda padomes deleģētā pārstāvja Valsts sekretāru sanāksmē vietu. Noteiktajā termiņā tika saņemti divi pieteikumi – biedrība “Latvijas Pilsniskā aliansei” izvirzīja K.Zonbergu, biedrība “Latvijas Jauno zinātnieku apvienība” un biedrība “Latvijas Juristu apvienība” izvirzīja K.Zariņu. Aicina Memoranda padomes locekļus informēt par atbalstu vienam vai otram kandidātam.

K. Zonberga apliecinā vēlmi turpināt nevalstisko organizāciju pārstāvniecību Valsts sekretāru sanāksmē, kā arī aicina noteikt ar aizstājēju šajā pienākumā, piemēram, no tās pašas organizācijas, kuru pārstāv apstiprinātais pārstāvis.

J. Šaicāne pauž atbalstu nepieciešamībai vienlaikus ar pastāvīgā pārstāvja apstiprināšanu, noteikt arī aizvietošanas kārtību, norādot, ka esošais modelis pārstāvju nominēšanai ļauj arī aizvietotāju izvirzīt tai pašai organizācijai.

A. Gobiņš pateicas abiem kandidātiem par pieteikumiem.

I. Vaivare aicina neveidot jaunus noteikumus, paredzot, ka organizācija pati var nodrošināt aizvietošanu, ja pārstāvis ir atvaļinājumā. Tomēr vienlaikus norāda, ka risinājums jāmeklē gadījumā šāda aizvietošana kļūst par pastāvīgu praksi.

A. Gobiņš informē, ka ar oktobri plānots uzsākt Valsts kancelejas sadarbībā ar biedrību “Latvijas Pilsniskā alianse” un Islandes iedzīvotāju fondu īstenotās iniciatīvas “Sabiedrības līdzdalība – atslēga demokrātijas nākotnei” aktivitātes un ņemot vērā plānoto Memoranda padomes lomu iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā, būtu jāpieņem lēmums par pārstāvjiem iniciatīvas vadības grupā. Izrāda iniciatīvu būt iniciatīvas vadības grupā.

Z. Legzdiņa-Joja informē plānoto iniciatīvas īstenošanā tuvākajā laikā, kā arī uzsver iniciatīvā plānoto aktivitāšu nozīmību visā nevalstisko organizāciju sektorā un Memoranda padomes darbā.

K. Zonberga aicina vispirms aicina informēt par iniciatīvas idejām, tikai tad lemjot par pārstāvjiem vadības grupā.

Nolemts:

1. Atbalstīt K. Zonbergu kā Memoranda padomes deleģēto pārstāvi Valsts sekretāru sanāksmē (pilnvaru termiņš - līdz 2022.gada 31.martam) (Par – 9), kā arī atbalstīt, ka K. Zonberga var prombūtnes situācijā nodrošināt aizvietošanu savas organizācijas ietvaros.
2. Nākamo Memoranda padomes sēdi organizēt 2020. gada 28. oktobrī plkst. 11.00, sēde joprojām organizējama attālināti. Darba kārtībā tiks apspriesti rakstiski un izziņoti pirms nākamās sēdes.

Sēdi slēdz: plkst. 13.31

Sēdes audio ieraksts pieejams Ministru kabineta *Youtube* kontā:

https://www.youtube.com/watch?v=L0c5_1ScoOE.

Sēdi vadīja:

Memoranda padomes vadītāja vietnieks,
biedrības "Eiropas Kustība Latvijā"
prezidents

(paraksts*)

Andris Gobiņš

Sēdi protokolēja:
Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas
departamenta konsultante

(paraksts*)

Zane Legzdiņa-Joja

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu